

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Tramp İranla savaşa doğru gedir - Azərbaycan nə etməlidir?
yazısı səh.9-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 11 may 2018-ci il Cümə № 102 (6991) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Rusiyadan silah alan ölkələrə qarşı sanksiya layihəsi ABŞ Kongresində

Ekspertlərə görə, Azərbaycan da daxil, bir çox ölkələr Rusiyadan silah aldığı üçün Vaşinqtonun istəyinin gerçəkləşməsi real deyil

yazısı səh.8-da

Milli Məclis Heydər Əliyevin 95 illiyi ilə bağlı xüsusi iclas keçirdi

yazısı səh.4-da

ABŞ səfirinin təyinatının gecikməsinin səbəbləri

yazısı səh.5-da

Yeni nazirlərin "qohum təmizləmə əməliyyatı"

yazısı səh.6-da

Aİ rəsmisinin həbsxanalarda işgəncə iddiasına reaksiyalar

yazısı səh.5-da

Elçibəy hökumətinin baş naziri 9 may qadağasından danışdı

yazısı səh.7-da

Sosial evlərin satış qalmaqalına görə komissiya yaradıldı

yazısı səh.10-da

Mayın 13-də qəbul imtahanı həyəcanı başlayır

yazısı səh.6-da

Azərbaycanın neftdən çox qazanmaq üçün ikinci şansı

yazısı səh.12-da

"Paşinyanla Novruz Məmmədov görüşə bilər" iddiası

yazısı səh.12-da

Daşkəsəndə dəhşət: ana və körpəsi yanğında ölüb, yoxsa öldürüldü?

yazısı səh.14-da

ERMƏNİSTANDA "NARKOZ DÖVRÜ" - EYFORİYANI KÖHNƏ AĞRILAR ƏVƏZLƏYİR

İşğalçının iki müttəfiqi - İran və Rusiyanı ABŞ-ın hədəf alması, Ağ Evin yeni sanksiya siyasəti və xəbərdarlıqları düşmən ölkədə təlaş artırır; **erməni şərhçi**: "Həqiqətən qəliz durumdur, yeni baş nazir yeni risklər altında hərəkət etməli olacaq..."

yazısı səh.9-da

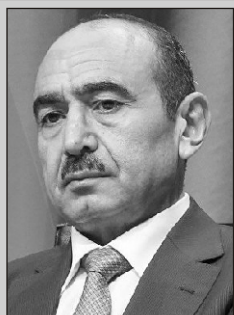
Səlim Müslümova daha bir zərbə - korrupsiya ittihamı rəsmiləşdi

Hesablama Palatası sabiq əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin nəzarət etdiyi Pensiya Fondunda ciddi qanunsuzluqlar aşkarlayıb; ölmüş şəxslərə pul "ödənilib", bir adam 2 rayondan pensiya alıb yazısı səh.3-da

Akif Nağı başsız qalmış BŞİH-i ittiham etdi

yazısı səh.10-da

Əli Həsənov: "Xaricdəki iasə müxalifəti lideri..."

yazısı səh.7-da

Gömrükçü general ev dustağı edildi - şok gəlişmə

yazısı səh.3-da

İrəvanın yeni siyasəti iflas ərəfəsində

Regionla bağlı Azərbaycanın da maraqlarına toxunan mühüm gelişmələr baş vermektedir. Sırağün ABŞ prezidenti Donald Tramp öz ölkəsinin 2015-ci ilə İranla əldə edilmiş "5+1" formatında nüvə anlaşmasından çıxıldığını bəyan edib. Bundan 1 gün öncə isə ABŞ Konqresi Rusiya Hərbi Sənaye Kompleksinə dəstək verənlərə qarşı sanksiyalar tətbiq edilməsi haqda layihə hazırlayıb. Layihə mayın 7-də Nümayəndələr Palatasının Silahlanma Komitəsinə təqdim edilib.

"Yeni Müsavat" bildirir ki, qanun layihəsinin müəllifləri Rusiyanın müdafiə sənayesinə dəstək verən şəxslərə qarşı sanksiya tətbiq etmək üçün ABŞ prezidentinə səlahiyyət verilməsini nəzərdə tutur. Bu barədə "Deutsche Welle" alman nəşri yazıb. Sənədə həmçinin qeyd edilir ki, bu sanksiyalar Rusiya Hərbi Sənaye Kompleksindən hərbi sursat alan dövlətləri də əhatə edə bilər. Orada belə bir məqam da yer alır ki, ayrı-ayrı dövlətlərin Rusiyanın silah asılılığından qurtarmaq üçün konkret addımlar atacağı təqdirdə sanksiyalar təxirə də salına bilər.

Bəllidir ki, Rusiyanın silah alıcıları sırasında Azərbaycan və Ermənistan da yer alır. Ancaq Azərbaycan bütövlükdə Rusiya hərbi-sənaye kompleksindən asılı olan işğalçı ölkədən fərqli olaraq, bu məsələdə alternativ imkanlara malikdir. Bakı İsrail, Türkiyə, Belarus, Pakistan, Çin, Çexiya kimi dövlətlər hesabına özünün silahlanma siyasətini çoxdan şaxələndirib. Başqa sözlə, Rusiyanın forpostu Ermənistanla müqayisədə Azərbaycanın sanksiyalardan yayınma imkanları qat-qat yüksəkdir.

Yeri gəlmişkən, bu arada Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi geniş tərkibdə nümayəndə heyəti Türkiyə müdafiə sənayesi sərgisini ziyarət edərək hərbi təyinatlı müasir silah və dö-

Ermənistanında "narkoz dövrü" - eyforiyanı köhnə ağırlar əvəzləyir

İşğalçının iki müttəfiqi - İran və Rusiyanı ABŞ-ın hədəf alması, Ağ Evin yeni sanksiya siyasəti və xəbərdarlıqları düşmən ölkədə təlaş artırıb; **erməni şərhçi**: "Həqiqətən qəliz durumdur, yeni baş nazir yeni risklər altında hərəkət etməli olacaq..."

yüş texnikası nümunələri ilə tanış olub. Nazir İzmir şəhərində keçirilən "Efes-2018" beynəlxalq təlimləri çərçivəsində qardaş ölkədədir.

Trampın İranla bağlı son qərarı isə xüsusilə Ermənistan üçün yeni situasiya yaradır - hansı Er-

mənistan ki, son günlər küçə hərəkatının teziyi altında Nikol Paşinyanın baş nazir gətirilməsinin eyforiyanı yaşayır. Amma bu eyforiya çox tez keçəcək. Birinci ona görə ki, hakimiyyət başında kim olur-olsun, Qarabağ problemi, blokada rejimi, Rusiyadan vassal asılılığı dura-dura ölkədəki

sosial-iqtisadi durumu köklü şəkildə yaxşılaşdırmaq, dərin islahatlar aparmaq, miqrasiyanı azaltmaq üçün Ermənistanı yətləri resursu yoxdur. Nikol Paşinyan uzağı, "stəkanda fırtına" yarada bilər.

Məsələ həm də ondadır ki, böyük ehtimalla, "Yusif Serrac" taleyi

bə sarı kosmetik reveranslar isə bu dəfə yetərli olmaya bilər.

Artıq işğalçı ölkəni gözləyən yeni və mürəkkəb dönəmlə bağlı erməni analitikləri SOS signalı verməyə başlayıblar. Məsələn, "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, 1 in.am nəşrinin analitiki

Aram Amatini bu xüsusda yazıb: "Ermənistanında cəmiyyət ümum-xalq hərəkatının qələbəsini və yeni baş nazirin təyinatını bayram elədiyi bir vaxtda beynəlxalq miqyasda bilavasitə Ermənistanı dəxli olan mühüm hadisələr baş verir. Prezident Tramp Amerikanın İranla nüvə anlaşmasından çıxıldığını və bununla bağlı 6 ay ərzində Tehrana qarşı yeni sanksiyaların tətbiq olunacağını bəyan edib. Ağ Evin bu addımı mütləq İran üçün də, ona bitişik regionlar, o cümlədən şəksiz ki, Qafqaz və Ermənistan üçün də ciddi nəticələr doğuracaq".

Erməni şərhçinin sözlərinə görə, Tehrana qarşı yeni ABŞ sanksiyaları İranın həm Yaxın Şərqi, həm də Qafqaz istiqamətində mövqeyini zəiflədəcək: "Burada isə söhbət yalnızca Amerika sanksiyalarının təsiri altında məhdudlaşacaq Ermənistan-İran əlaqələrindən getmir. Məsələ ondadır ki, nüvə anlaşmasından sonra Qafqaz istiqamətində fəallaşmışdı və bu da situasiyanın balanslaşdırılması üçün mühüm faktor idi. Sual yaranır: Amerika sanksiyalarının təsiri altında İranın zəifləməsi balansın pozulmasına gətirməyəcək ki? İstənilən halda risklər ortadadır və Ermənistanın yeni rəhbərliyi bu risklər altında hərəkət etməli, onlara reaksiya verməli olacaq. Bu, həqiqətən də qəliz durumdur. Eyni zamanda Vaşinqtonla işləmək olduqca vacib görünür. O anlamda ki, ABŞ-ın İranla münasibətlərinin qurulması məsələsində Ermənistanın obyektiv problemləri və maraqları nəzərə alınmış, onlara əlaqə ilə yanaşılınsın".

Ermənilərin narahatlığı əsaslandır. Vaşinqtonun İrəvandan ötrü iki mühüm dövlət - İran və Rusiyaya qarşı xeyli sərtləşən münasibəti fonunda rəsmi İrəvan üçün "iki stulda oturmaq" siyasəti aparmaq mümkün olmayacaq. Artıq Ermənistanı postnarkoz dövrü də bitməkdədir - eyforiyanı köhnə ağırlar əvəzləməyə başlayıb. Paşinyanın işi həqiqətən qəliz olacaq. Bir yandan, daxilə - çiyində hakimiyyətə gəlmiş xalqın tələbləri, digər yandan da Rusiya və İranla bağlı strateji seçim etmək zərurəti...

Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Tramp İranla savaşa doğru gedir-Azərbaycan nə etməlidir?

Ekspert: "Biz sivil dünyaya qarşı çıxış edə bilmərik, əks halda, daha acı nəticələr yaşamaq olar"

ABŞ prezidenti Donald Trampın ölkəsinin üç il öncə İranla bağladığı nüvə sazişindən çıxıldığını bəyan etməsi dünyanın gündəmindən düşmür. İran ətrafında cərəyan edən proseslər onu göstərir ki, cənub qonşumuza qarşı böyük bir koalisiya formalaşmaqdadır.

Rəsmi Tehran ətrafında baş verənlər Azərbaycanı da ciddi narahat edir. İran ilk növbədə, cənub qonşumuzdur, bu ölkə ilə Azərbaycan arasında siyasi, iqtisadi əlaqələr ən yüksək səviyyədədir. Bütün bunlar Azərbaycanı da çətin seçim qarşısında qoyur. İrana yönəlmiş hərəkatlılıq və ya sanksiyalar Azərbaycana da təsirsiz ötürülməyəcək.

Politoloq Elşən Mustafayev hesab edir ki, rəsmi Bakı İranla əlaqələrini davam etdirməlidir: "Hələ xeyli vaxt öncə Trampın İranla bağlı nüvə sazişinə yenidən baxacağı gözləni-

lirdi. Müxtəlif səviyyələrdə bunun anonsu dəfələrlə verilmişdi. Obama hakimiyyətinin son ilində İrana qarşı sanksiyaların yumşaldılmasına gərkən ABŞ-da çoxları bunu doğru olmayan addım adlandırmışdı. Onlar belə əsaslandırmışdılar ki, İrana qarşı uzun illər tətbiq olunmuş sanksiyaların səbəbi aradan qaldırılmadan və verilən sözlərə əmin olmadan sanksiyaları aradan götürmək olmaz. İndi yenidən İranın nüvə proqramının dünyaya təhlükə yaratması ilə bağlı ittihamlar artıb. Uranın nüvə silahı yarada biləcək həddə qədər zənginləşdirilməsi iddiasından əl çəkmədiyi deyilir. Bir başqa səbəb isə İranın Yaxın Şərqi probleminə, xüsusilə Suriya məsələsində Rusiya ilə birgə Əsəd rejimini dəstəkləməsi, müxaliflərə qarşı acıq şəkildə hərbi əməliyyatlarda iştirak etməsidir. Hesab edərim ki, Trampın bu qərar komandası tərəfindən düşünülmüş, ra-

zilaşdırılmış bir qərardır və kağız üstündə qalmayacaqdır. Eyni zamanda İranla hər hansı bir müharibənin ola biləcəyi ehtimalları da indiki durumdakı qəbul etmərəm. Amma sanksiyalar daha da gücləndirilməklə İran iqtisadiyyatını çökməyə yönəldilən siyasət yeridiləcəksə, daxilə narazılıqlar artar və daxili müxali-

fətın formalaşması güclənməsi halı baş verər. Yox, eger İran İsrailə, yaxud Səudiyyə Ərəbistanına qarşı hansısa addım atarsa, o zaman koalisiya qüvvələri münasibətləri hərbi müstəviyə keçirə bilər. Hadisələr yalnız sanksiyalarla yekunlaşacağı halda region ölkələri üçün heç bir təhlükə gözlənilmir. Azərbaycan İranla olan

əvvəlki əlaqələrində qalmalıdır. İnanıram ki, bizdən sanksiyaların hansısa mərhələsində belə iştirak etmək istənilməyəcək. Ona görə də buna balanslı siyasət yox, normal, əvvəlki münasibətlərin davamı kimi baxardım. Yeni hər hansı əndişədən söhbət gədə bilməz. Yeni sanksiyalar İrana daha ağır zərbələr vuracağı halda ola bilsin ki, region ölkələri, xüsusilə Azərbaycan və Türkiyə miqrasiya problemi ilə üzleşsin. Hələlik isə bu gözlənilmir".

Sabiq maliyyə naziri, iqtisadçı alim Fikrət Yusifov bildirdi ki, öncəliklə Azərbaycanın maraqlarına uyğun addımlar atılmalıdır: "İran bizim yaxın qonşumuz və dostluq etdiyimiz bir ölkədir. Ermənistanla Azərbaycan arasındakı Dağlıq Qarabağ münaqişəsində İran bəzən sözde bizim, işdə isə Ermənistanın yanında olsa da, rəsmən Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və bizimlə bir çox sahələrdə əməkdaşlıq edir. İran üzərindən Barak Obama hökuməti sanksiyaları götürməyə başladığından sonra Azərbaycanla İran arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq yeni bir mərhələyə qədəm qoymağa başladı. Bu, özünü ilk növbədə regional layihələrin reallaşdırılmasında göstərdi. Xəzərin hüquqi statusunun müəyyən olunmaması səbəbindən istifadə edilməyən mübahisəli yataqların birgə işlənməsinə dair ilkin razılığın əldə olunması deyilən sərəya aid olan məsələlərdir. Bütün bunlar İranla Azərbaycan arasında iqtisadi əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi deməkdir. Lakin

Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Xəbər verildiyi kimi, Qarabağ Azadlıq Təşkilatı, həmçinin bir sıra ictimai xadimlər, Qarabağ döyüşçüləri Qarabağ mitinqi keçirmək üçün Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət göndərilib.

QAT-ın mətbuat xidmətindən "Yeni Müsavat"a verilən məlumata görə, müraciətdə mitinqin mayın 12-də "İnşaatçılar" metro stansiyası yaxınlığındakı "Məhsul" stadionunda keçirilməsinə şərait yaradılması istənilir. Mitinqdə "Qarabağa azadlıq!", "Ya Qarabağ, ya ölüm!", "Ya Qarabağı azad et, ya kənara çək!" "Qarabağda azadlıq müharibəsinin başlanmasını tələb edirik!", "Beynəlxalq qurumların qərəzli vasitəçiliyini rədd edirik!" şüarlarının səsləndiriləcəyi bildirilib.

BŞİH-ə müraciət edilməsindən 10 gündən artıq vaxt keçir. Bəs Qarabağ mitinqi ilə bağlı QAT-ın müraciətinə BŞİH-dən rəsmi cavab verilib? Mitinqə hazırlıq necə gedir? Mitinqə tanınmış siyasi, ictimai qüvvələrdən kimlər dəstək verir? QAT-ın

qurultayı niyə məhz mayın 12-nə təyin edilib? Mitinq üçün müraciətə BŞİH-dən cavab verilməyəcəyi və ya mənfəi cavab olsa, QAT icazəsiz mitinq keçirəcəkmik?

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, BŞİH ilə mayın 10-da əlaqə saxlayıblar, şöbə müdiri Zaur Ramazanov telefonda onlara məktuba hələ cavabın olmadığını deyib: "Dedi ki, cavab yoxdur. Rəsmi cavab olacaq, ya yox bilmirəm. Belə başa düşdüm ki, məktuba rəsmi cavab olmayacaq. Yəqin Qarabağ mitinqinə rəsmi "yox" cavabını verməyə dilləri gəlmir, ona görə də rəsmi cavabsız ötürməyə çalışırlar. Hesab edirik ki, BŞİH-in bu davranışı çox böyük biabırılıqdır. Qarabağ mitinqinə icazə verməmək, sadəcə, heyret yaradır. Normal

Akif Nağı bassız qalmış BŞİH-i ittiham etdi

"Yəqin Qarabağ mitinqinə rəsmi "yox" cavabını verməyə dilləri gəlmir"

halda gerek hakimiyyət Qarabağ məsələsində bütün imkanlardan, o cümlədən xalqın təzyiq imkanlarından istifadə etməli idi. Mitinqin tələbində hakimiyyətə qarşı heç nə yoxdur. Biz tələb edirik ki, Qarabağı azad edin, qayıdaq öz yurdu-muza. Burada hakimiyyət nədən çəkinməlidir? Əksinə, bütün ədalətsiz dünyaya çatdırmalıdır ki, xalq Qarabağı tələb edir".

A.Nağı qeyd etdi ki, mitinqə hazırlıq işləri yüksək səviyyədə, gözəlliklərindən də artıq səviyyədə olub: "Mitinqin özü qədar iş görüldü, hər kəs Qarabağ tələbini qoydu, Qarabağın azadlığı ilə bağlı on minlərlə insanın iradəsi nümayiş etdirildi. Mitinqin təbliğat işində hər kəs fəal iştirak etdi, xüsusi olaraq Qarabağ döyüşçülərini, Camal Əhmədovu,

Vaqif Əlisoyu, Nazim Bayramı, Sevidik Məmmədovu və digərlərini qeyd etmək istəyirəm".

A.Nağı mitinq üçün müraciətə mənfəi cavab olacağı və ya ümumiyyətlə, cavab olmayacağı halda, icazəsiz aksiya keçirilməyəcəyini dedi: "Bizə BŞİH-dən heç bir cavab verilməyəcəyi halda bu o deməkdir ki, Qarabağ mitinqinə razılıq vermirəm. QAT əvvəldən bildirmişdi ki, icazəsiz mitinqə getməyəcək. O mövqeyimizdə qalırıq. Gələn həftənin birinci-ikinci gününü yeni qərarımızı açıqlayacağıq. Tanınmış ictimai-siyasi xadimlərdən keçmiş daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov partiyası ilə birlikdə iştirak edəcəklərini bildirmişdi, Liberal Demokrat Partiyası Qarabağ mitinqində iştirak qərarını verib. Digər bir sıra siyasi qüvvələr də mitinqə icazə

verildən sonra iştirak edib-etməmək barədə fikirlərini bizə deyəcəklərini bildirmişdilər".

Qurultayla mitinqin eyni tarixə təyin olunmasına gəlincə, A.Nağı vurğuladı ki, QAT-ın qurultayı 3 ay əvvəl 12 mayı təyin olunmuşdu: "Aprel ayının orta-

larında Camal Əhmədov təklif etdi ki, həmin tarix ərəfəsində mitinq olsun. Birlikdə qərara gəldik ki, mitinqə qurultay bir gündə olsun. Günortaya qədər qurultay, sonra mitinq keçirək".

□ **Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"**

Sosial evlərin satış qalmaqalına görə komissiya yaradıldı

Osman Gündüz: "Ev müraciətləri ilə bağlı nəticələr ləğv olunmalıdır"

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin (MİDA) ilk mənzil satışı ciddi uğursuzluqla nəticələndi. Mayın 7-də baş tutan elektron satış zamanı "Elektron hökumət" portalına inteqrasiya olunmuş "Güzeştli mənzil" sistemi vasitəsilə vətəndaşların seçim etmək imkanları məhdudlaşdı, daha sonra məlum oldu ki, satışa çıxarılan 260 mənzil üçün 1600 nəfərə bildiriş göndərilib. Onlardan yalnız 260 nəfəri bildirişini təsdiqlədiyə bilib, qalanlar yaranan problemlə bağlı MİDA-nın qapılarında qalıblar.

MİDA-nın məsələ ilə bağlı yaydığı açıqlamada qeyd olunur ki, satışa qədər "Güzeştli mənzil" sistemində şəxsi kabinet əldə edənlərin sayı 8800 nəfərədək olub: "Qeyd edək ki, "Elektron hökumət" portalına adı halda müraciətlərin sayı portalın fəaliyyəti ərzində eyni anda 1500-dən çox olmadığı halda, "Güzeştli mənzil" layihəsinə vətəndaşlar arasında marağı, şəxsi kabinet sayını və sistemin yüklənməsini nəzərə alaraq "Elektron hökumət" portalına eyni anda xidmət üzrə daxil olmaları sayı öncədən 10 000-ə qədər artırılmışdır.

Lakin ilk mənzillərin seçimi mərhələsində "Elektron hökumət" portalında və "Güzeştli

mənzil" sistemində vətəndaşların daxil olmalarının və aparıcıları əməliyyatların sayı kütləvi xarakter daşmışdır. 07 may 2018-ci il tarixində saat 11-50-yə qədər "Güzeştli mənzil" sistemində ümumi müraciət 60184, eyni anda qeyd alınan qoşulma sayı isə 16 000-dən çox olmuşdur. Buna görə də portal artıq yüklənməyə məruz qalmış və müraciətlərin eyni anda qeydə alınmasında qısa müddətli ləngimə yaranaraq nasazlıq baş vermişdir. Belə ki, sistem tərəfindən növbələşdirilən ilk müraciətlər qəbul olunaraq emal edilmiş, növbəti müraciətlər isə gözləmə mövqeyinə göndərilmişdir".

MİDA İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Diana Dada-

şovanın "Yeni Müsavat"a bildirdiyinə görə, agentlikdə yaranmış problemlərlə bağlı xüsusi komissiya yaradılıb: "Bu məsələ ilə bağlı komissiya araşdırmalardan sonra qərar verəcək".

Azərbaycan İnternet Forumunun prezidenti Osman Gündüzün "Yeni Müsavat"a dediyyə görə, yaranmış problemde həm MİDA, həm də Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi məsuliyyət daşıyır: "Araşdırmalarımız göstərir ki, satışa çıxarılan mənzillərdən dəfələrlə çox sayda insana bildiriş getməsində problem əsasən MİDA-nın "Güzeştli Mənzil" informasiya sisteminin özündə olub. Yeni qeydiyyatdan keçənlərin bildirişlər alması bu informasiya sisteminin qüsurları ilə bağlı olub. Portal vasitəsilə sisteme daxil olandan sonra orada məlumatların emal edilməsi, vətəndaşlara bildirişlər göndərilməsinin Egov portalına hər hansı aidiyyəti yoxdur. Bu pro-

seslər MİDA-nın proqramı, onun informasiya sistemi vasitəsilə emal olunur. Görünür ki, MİDA bu proqram təminatını (RISK şirkəti tərəfindən hazırladığı bildirilir) qəbul edərkən yetərincə testdən keçirməyib. Ən azı oturuşmuş şirkətlər, ekspertlər bunu testdən keçirməliydilər. Həmçinin də aidiyyəti dövlət qurumları bu cür dövlət əhəmiyyətli informasiya sistemini istismara buraxanda təhvil-təslim prosesi olmalıydı. Görünür ki, sistem yetərincə yoxlanılmadan istismara buraxılıb. Deyim ki, belə proqramların təhvil-təslimi ilə bağlı problem bu gün əksər dövlət qurumlarında var".

Mütəxəssisin qənaətinə, sisteme daxil olmaqda olan ləngimələrə, elektron imzadan istifadədə olan problemlərə rəğmən, vətəndaşlara alqı-satqı ilə bağlı səhvən bildirişlərin göndərilməsi, məlumatların emal prosesindəki qüsurlar MİDA-nın düzgün işləməyən "Gü-

zəştli Mənzil" İnformasiya Sistemi proqramı ilə əlaqəlidir: "Eyni zamanda düşünürəm ki, baş verənlərdən bütün maraqlı tərəflər ibrət dərsi götürməlidirlər. Xüsusilə də artıq ölkədə Egov məsələsinə cavabdeh qurum olan Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi bunların təkrarlanmaması üçün ciddi tədbirlər görməlidir".

O.Gündüz hesab edir ki, güzeştli mənzillərin alqı-satqısı ilə bağlı hazırkı nəticələrin ləğv edilməsi daha ədalətli olardı: "Fikrimcə, MİDA və portal sistemləri yenilənməlidir, sistemlərin istismara hazır olması səlahiyyətli qurumlar tərəfindən yoxlanılmalı və sonra yenidən bu prosesə start verilməlidir".

Müsaibimiz MİDA və NRYTN-in yaydığı açıqlamadan günahkarın bəlli olmadığını deyir: "Mən həmin açıqlamadan heç nə anlaya bilmədim ki, nə baş verib və kimdir günahkar. Açıqlamadan hansı qurumun günahının hansı səviyyədə olduğunu müəyyən etmək mümkün deyil. Bəlkə də bu, qəsdən edilib ki, məsuliyyətdən yayınmaq olsun. Və ya problemi texnologiyanın üzərinə yıxsınlar".

O.Gündüz onu da qeyd edir ki, NRYTN, Egov-un operatoru

MHM, MİDA və proqram təminatını hazırlayan RISK şirkəti baş verənlərlə bağlı ciddi bir açıqlama verməlidirlər.

İqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov isə deyib ki, 260 mənzilin təklif olunduğu ilk mərhələdə tələbin yüksək olacağı öncədən bəlli idi: "Gözənlidiyi kimi, 8 minə yaxın vətəndaş 260 mənzilə daha tez seçməyə çalışdı. İlk günün nəticələri göstərdi ki, MİDA prosesə hazır olsa da təəssüf ki, Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi öncədən proqnozlaşdırılan yüksək sifariş dalğasına hazır olmadı. Nəticədə, elektron sistemdə fasilələr və eləcə də seçilmiş mənzillə elektron imza ilə təsdiq olunmasında problemlər yaranı. Halbuki mayın 7-si saat 10.00-da elektron sistemdə yüksək sifariş olacağı öncədən gözlənilən olduğundan bu sistem öncədən test edilməli idi. Bütün hallarda, birinci mərhələdə seçim etmiş vətəndaşlarımızın evlə təmin olunmasına birmənalı şəkildə imkan yaradılmalıdır. Yasamaldakı kompleksdə daha 1600-dən artıq mənzilin növbəti aylarda satışa çıxarılacağını da nəzərə alaraq elektron sistemin təkmil hala gətirilməsi istiqamətində işlərin sürətləndirilməsinə ehtiyac var".

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Suşanın işğal günü Ermənistanın baş naziri seçilən Nikol Paşinyan xaricə ilk "səfərini" Azərbaycana - işğal altındakı Dağlıq Qarabağa, Şuşa və Xankəndinə elədi. Üstəlik, orada geniş mətbuat konfransı keçirməklə Qarabağ məsələsində nə dərəcədə "konstruktiv" olacağını, hətta bir növ sələflərindən də radikal mövqe sərgiləyəcəyini nümayiş etdirmiş oldu.

Ərazilərimizə "dal qapı"dan, qanunsuz yolla keçən Paşinyan əli günahsız azərbaycanlıların qanına batmış quldurbaşılar - Serj Sərkisyan və Robert Köçəryandan faktiki surətdə geri qalmadığını göstərdi (onun özü ilə xarici jurnalistləri aparması da Azərbaycan qarşı başqa bir tərzi idi - hansılar ki, şübhəsiz, Azərbaycan XİN-in "qara siyahısı"na düşəcəklər).

Belə ki, işğalçı ölkənin yeni baş naziri Qarabağ məsələsində Ermənistanın mövqeyində hər hansı ciddi dəyişikliyin baş verməyəcəyini təsdiqləyib. "Köhnə bazara təzə nırx" qoymağa çalışan Paşinyan deyib ki, Dağlıq Qarabağdakı rejimin danışıqlarda tərəf kimi tanınması məsələsini qoyur və bunsuz danışıqlara qatılmağa lüzum görmür. "Mən Azərbaycan prezidenti ilə danışıqlarda ancaq Ermənistanı təmsil edə bilərəm. Dağlıq Qarabağı isə onun öz rəhbərləri təmsil etməlidir. Əgər Azərbaycan bu məsələnin həllini istəyirsə, onu indiki formatda, yeni tərəflərdən birinin danışıqlar masası arxasında olmadığı şəraitdə həll etmək mümkün deyil. Dağlıq Qarabağın adından ancaq onun hakimiyyəti danışa bilər", - deyərək bildirdi. Üstəgəl, onun nəzərincə, Bakı Dağlıq Qarabağın "öz müqəddərətini təyin etməsi hüququnu" tanımalıdır. "Əks halda, erməni tərəfi hər hansı güzəştə gedə bilməz".

Kəsəsi, "ac toyuğun yuxuda darı görməsi". Belə yuxunu illərdir Sərkisyan və Köçəryan da görür, öz xalqına nağıllar danışır. Paşinyan sırada növbəti birisidir, deyəsən. Sələfləri kimi danışib-danışib yorulacaq. Yorulanda isə onu bəh-bəhlə hakimiyyətə gətir-

miş və artıq inqilab eyforiyasından qurtulmuş kütlənin sərt sualları ilə üz-üzə qalacaq: "Bəs vədlər hara getdi? Bəs Qarabağ, cənnət və rifah nağılları" deyərək mütəlakə ondan soracaqlar.

Xankəndində Paşinyan Türkiyə ilə münasibətlər məsələsində də faktiki yeni heç nə söyləməyib, Serj Sərkisyanın uzun illərdir çaldığı havanı səsləndirib. Deyib ki, İrəvan Türkiyə ilə heç bir ilkin şərt olmadan diplomatik münasibətlərin qurulmasına hazırdır. "Türkiyə şərtlər irəli sürür. Tələb məntiqsizdir, çünki hər hansı ölkə ilə münasibətlərin qurulması üçün üçüncü ölkəyə aid şərtlər irəli sürmək məntiqsizlikdir. Biz öz mövqeyimizdə qalırıq və şərtlər olmadan münasibətlər qurmağa hazırıq" - deyərək vurğulayıb.

"Ermənistanda 10 dəne prezident və baş nazir dəyişsə də, seçildikdən sonra hər birinin ilk səfər trayektoriyası eyni olacaq". Bu sözləri politoloq Elxan Şahinoğlu yeni erməni baş nazirinin Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərinə qanunsuz səfərini dəyərləndirərkən qeyd edib.

O bildirib ki, Ermənistanda hakimiyyətə gələn şəxs birinci Xankəndinə gələcək, sonra Moskvaya - ağalarının yanına uçacaq: "Təəssüf ki, Ermənistanda bu trayektoriyayı poza biləcək siyasətçi yoxdur. Ancaq bunu bilib-bilə biz də Ermənistan rəsmilərinin işğal altındakı torpaqlara səfərlərinə seyrçi qalmalı deyilik. Hesab edirəm ki, Ermənistan rəsmilərindən hər hansı birinin torpaqlarımıza qeyri-qanuni səfəri cəbhə bölgəsində gərginliyə səbəb olmalıdır. Gələn də bilməlidir ki, onun hər səfəri

Paşinyanın korlanan Qarabağ "siftəsi". Bakı və Ankara "ağzından vurdu"

İşğalçı ölkənin özündənrazi yeni baş naziri xaricə ilk "səfəri"ni Azərbaycana elədi və... cavabını aldı; **politoloq:** "Ermənistanda 10 prezident və baş nazir dəyişsə də..."

5-10 erməninin ölümü ilə nəticələnir. Bundan sonra "bu qəddər ölümə görə Qarabağa getməyə dəyərmi" sualı üzərində qara-qara düşünməlidir".

Paşinyanın Qarabağ və Türkiyə mövzusunda sələflərindən fərqlənməyən absurd açıqlamalarına Bakı və Ankaradan cavablar isə gecikməyib.

"Azərbaycan əraziləri azad edilmədən Türkiyə-Ermənistan əlaqələrinin normallaşması haqqında söhbət belə gedə bilməz". Bunu Türkiyə prezidentinin administrasiyasında bildiriblər. Administrasiyada qeyd ediblər ki, Türkiyə münasibətlərinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllini dəstəkləyir: "Dağlıq Qarabağ məsələsində Türkiyənin mövqeyi dəqiq və aydındır və Ermənistan işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərini qeyd-şərtsiz azad etməlidir".

Azərbaycan XİN də Paşinyanın Qarabağ "siftəsini" korlayıb. Erməni baş nazirin "ağzından vurub".

"Ermənistanın yeni baş naziri ilk addım kimi Ermənistan əhalisinin çoxdan ehtiyac duyduğu iqtisadi-sosial islahatlara başlamaq əvəzinə, Dağlıq Qarabağ mövzusunda müraciət edərək siyasi təşvi-

qata üstünlük verir. Təəssüf edirik ki, bu məqsədlə o, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üzrə danışıqlar prosesi haqqında ziddiyyətli açıqlamalarla çıxış edir". Bu sözləri Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev deyib.

O, Paşinyanın nəzərinə çatdırıb ki, Ermənistan BMT Nizamnaməsinə zidd olaraq gücdən istifadə etməklə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər ətraf rayonlarını işğal edib və işğal olunmuş ərazilərdə bir milyondan artıq azərbaycanlıya qarşı qanlı etnik təmizləmə törədib: "Xatırlatmaq istərdik ki, ATƏT-in mart 1992-ci il Helsinki Nazirlər Şurasının qərarı ilə Minsk Qrupu yaradılıb, münaqişə tərəfləri kimi Ermənistan və Azərbaycan, münaqişədə maraqlı tərəflər kimi Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin erməni və azərbaycanlı icmaları tanınıb. Münaqişənin siyasi həllinin prinsiplər əsasında BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələri təşkil edir. Bu qətnamələrdə BMT TŞ bir daha təsbit edir ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. Həmçinin, qətnamələrdə

BMT TŞ tərəfindən işğalçı qüvvələrin bütün işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb olunur. Azərbaycan əleyhinə hərbi təcavüzün birbaşa məsuliyyətini gizlətmək üçün Ermənistan, xalqların öz müqəddərətini təyin etmək kimi hüququnu prinsipindən sui-istifadə edir və onu təhrif edir. Ermənistan bu prinsipin Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilərin birtərəfli qaydada Azərbaycandan ayrılmasına tətbiq oluna biləcəyini iddia edir. Əslində bunun Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsində, 1975-ci ildə ATƏT-in Helsinki Yekun Aktında və digər beynəlxalq sənədlərdə nəzərdə tutulan xalqların öz müqəddərətini təyin etmək hüququ ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Bundan əlavə, dövlətlərin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə qarşı təhdid və ya gücdən istifadəni qadağan edən məcburi normalar daxil olmaqla, beynəlxalq hüquq normalarının kobud pozulması ilə müşayiət olunan hallara münasibətdə öz müqəddərətini təyin etmə prinsipinin tətbiq olunması iddialarının əsası yoxdur. Helsinki Yekun Aktının 8-ci bən-

dində isə öz müqəddərətini təyin etmə prinsipinin BMT Nizamnaməsi, beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri, xüsusilə ərazi bütövlüyünə uyğun şəkildə ifadə edilməsini təsbit edib. Dağlıq Qarabağın sakinləri Azərbaycanın sərhədləri daxilində öz müqəddərətini təyin etmək hüququndan istifadə edə bilirlər. Bu Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi çərçivəsində erməni və azərbaycanlı icmalarının sülh, ləyaqət və çiçəklənmə şəraitində birgə yaşayışını nəzərdə tutur".

XİN rəsmisi sonda əlavə edib ki, Azərbaycan Ermənistanın yeni siyasi rəhbərliyinin öz sələflərinin səhvlərini təkrar etməyəcəyinə hələ də ümid edir.

Necə deyirlər, ümid isə axırda ölür. Lakin belə görünür, Nikol Paşinyanın sayəsində o, daha tez öləcək. Bu isə labüd müharibə deməkdir. Nəzərə alsaq ki, artıq geniş hərbi əməliyyatlar üçün ən əlverişli sayılan yaz-yay mövsümü daxil olub, o zaman öncəliklə Paşinyanın özünə hesabat verməsinə, populist bəyanatlardansa, odla oynadığının fərqi varmamasına nə dərəcədə lüzum olduğu üzə çıxar...

Ötən bir ay ərzində Ermənistanın "qəhrəmanı"na çevrilən Nikol Paşinyan vertolyotla Dağlıq Qarabağa uçub, Xankəndində keçirilən bayram mərasimində qatıldı. Onun davranışları və danışıqları göstərdi ki, heç də Sərkisyanın fərqli mövqeyə nümayiş etdirməyəcək. Paşinyan hesab edir ki, Dağlıq Qarabağ danışıqlarında ayrıca tərəf kimi çıxış etməlidir.

Bu arada belə iddialar da var ki, Dağlıq Qarabağ münacişəsi ilə bağlı tərəflər arasında danışıqlar davam edərsə, Azərbaycan tərəfindən baş nazir Novruz Məmmədov qatıla bilər. Yarımçıq təhsilli Paşinyandan fərqli olaraq Novruz Məmmədov kifayət qədər təcrübəli, beynəlxalq siyasəti bilən şəxsdir.

"Yeni Müsavat"a danışıq politoloq Qabil Hüseynli bildirib ki, Paşinyan kifayət qədər təhlükəli adamdır: "Onun azərbaycanlılara qarşı nifrəti aydın şəkildə hiss olunur. Seçildəndən sonra Dağlıq Qarabağa gəlməsi və orada siyasətçiyə yaraşmayan tərzdə Azərbaycan xalqının ünvanına təhqiramiz ifadələr işlətməsi onun mənəviyyətə kasadlığını göstərir. Ermənilər onun sözü ilə küçələrə çıxdılar və cinayətkar bir rejimi devirdilər. Ancaq bunun özü də qonşularla münasibətdə və beynəlxalq siyasətdə

"Paşinyanla Novruz Məmmədov görüşə bilər" iddiası

Nikol Paşinyan onun konstruktiv mövqə sərgiləyəcəyinə olan ümidlərin üstündən xətt çəkdi...

töhfə vermək baxımından elə də ciddi fiqura bənzəmir. Bir insan ki, dövlətin başına gəlir, onun heç olmasa təhsili olmalıdır. Paşinyan isə heç təhsilini də başa vura bilməyib. Üstəlik də Zori Balayan kimi türkcə qarşı nifrət dolu ifadələr işlədir. İnənmirəm ki, o, ermənilərə hansısa bir xoşbəxtlik gətirsin və ya demokratik islahatlar keçirib, Ermənistan cəmiyyətinin Qərbə inteqrasiya prosesini başa çatdırsın. Onun ölkədəki oliqar-

xiyanı, rüşvəti, inhisarçılığı aradan qaldıra biləcəyinə də inanmıram. Paşinyan proqramsız formada hakimiyyətə gəlmiş adamdır. Hökumətin heç proqramı hazırlanmayıb və adamın normal kadrları da yoxdur. Bu səbəbdən də düşünürəm ki, bu adamın bacarıqsızlığından dolayı ermənilərin məyusluğu uzağı iki aydan sonra başlayacaq. Çünki ölkənin xəzinəsi boşdur. Ölkədə istehsal sahələri deməkdir ki, fəaliyyətsizdir. Bun-

dan başqa, Ermənistanın coğrafi baxımdan da əlverişli mövqedə yerləşməməsi, deməyə çıxışının olmaması bu ölkəni iqtisadi və digər cəhətdən cəlbəddi, perspektivli etmir. Paşinyan həddindən artıq davakar və mühafizəkarlıq səviyyəsində fikirlər səsləndirməkdə bir ustadır. Bu fikirlərlə də erməniləri bir növ bəsləyir. Qondarma rejimin danışıqlar prosesinə müstəqil subyekt kimi daxil edilməsi, Türkiyə ilə sərhədlərin açılması barədə sərsəm iddiaları doğrudan da heyret doğurur. Cirtədən dövlətin başçısı Türkiyəyə, Azərbaycana "xox" gəlməyə başlayıb. Bu adam başa düşür ki, qonşu ölkənin torpaqlarını işğal ediblər. Bununla bağlı BMT-nin 4 qətnaməsi var. Bütün qətnamələrdə də ermənilərin qonşularını işğal edilmiş ərazilərdən geriye çağırılması irəli sürülür".

Politoloq bildirib ki, Paşinyan Dağlıq Qarabağda olan zaman da sərsəm çıxışlar etdi: "Paşinyan deyir ki,

dünya Dağlıq Qarabağı tanıdır və tanıması üçün buranı Ermənistanla birləşdirmək lazımdır. Zənnimcə, o, çox avantürüst fikirlərlə yaşayır. Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi ideyasını həyata keçirməyə cəhd edə bilər. Bunun başına ağıl qoyanı da yoxdur. Bütün bu hallar dərhal müharibəyə səbəb olacaq. Düşünürəm ki, biz də bir az astagəllik edirik. Hesab edirəm ki, Paşinyan Dağlıq Qarabağa gələcəyini əvvəlcədən bəyan edən zaman dərhal bildirilməli idi ki, Azərbaycan torpaqlarına gələrsə, biz onun hərəkət vəsiyyətini məhv edəcəyik. Heç olmasa bu cür bəyanatlar verib, onu qorxutmaq olardı".

Qabil Hüseynli düşünür ki, Dağlıq Qarabağ istiqamətində danışıqlar başlayan zaman Paşinyanla Novruz Məmmədov görüşəcək: "Danışıqlarda Novruz Məmmədovun iştirak edəcəyini düşünürəm. Çünki bizim siyasi sistemlə Ermənistanın siyasi sistemi fərqlidir. Azərbaycan-

da prezident üsul - idarəsidir və birinci şəxs prezidentdir. Ona görə də danışıqları hər zaman prezident özü aparıb. Bundan sonra da belə olacaq. Sadəcə olaraq, Serj Sərkisyan Ermənistan konstitusiyasını öz xeyrinə dəyişdi. Ona görə də hazırda baş nazirin səlahiyyətləri prezidentin səlahiyyətləri ilə müqayisədə ölçüyə gəlməz dərəcədə çoxdur. Danışıqlar prosesinin baş tutacağına o qədər də inanmıram. Bəlkə də ola bilər ki, küçələrdən gələn inqilabi pafos bir müddət sonra sönecek. Ancaq Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi ilə bağlı qərar qəbul edilərsə, danışıqların nə mənası qalır? Bu, bölgədə yenidən qanların axmasına səbəb ola bilər və bəlkə də olacaq. Azərbaycanın isə bundan çəkinəcək yeri yoxdur. Azərbaycan Paşinyan kimilərinə əncam çəkməyə başlamalı, onun sərsəm açıqlamalarının cavabını verməlidir".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanın neftdən çox qazanmaq üçün ikinci şansı

Vüqar Bayramov: "Neftin bahalaşması və ölkə gəlirlərinin artması fonunda əsas hədəf kiçik və orta sahibkarların dəstəklənməsi olmalıdır"

Dünyanın hegemon dövlətləri arasında siyasi gərginliyin artması fonunda dünya bazarında neftin bahalaşması Azərbaycan neftinin də qiymətinə təsirli təsir etməyib. "AzeriLight" markalı neftimiz son 3 ildə ən dəyərli dövrünü yaşayır. Hazırda "AzeriLight" markalı neftin 1 barelinin dəyəri 2,99 dollar və ya 3,99% artaraq 77,84 dollar təşkil edib. Bu isə 2018-ci ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş rəqəmdən, təxminən 33 dollar çoxdur.

Bəs görəsən, hazırda ölkəmiz neftin büdcə proqnozundan 33 dollar baha satılmasından nə qədər əlavə vəsait qazanır?

"Yeni Müsavat"ın sualını cavablandıran iqtisadçı ekspert, Neft Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban bildirdi ki, Azərbaycan öz neftini iki istiqamətdə ixrac edir: "Təqribən 690 min barel neft gündəlik ixracatımızdır. Bunun 50-55 min bareli "Şahdəniz"-dən çıxarılan kondensantdır, qalan hissəsi isə xam neftdir. Xam neftin təqribən 580 min bareli "Azeri-Çi-

raq-Günəşli" yatağından çıxan neftin payına düşür. Ona görə də AÇG-dən hasil edilən neftin 56 faizi Azərbaycanın mənfəət payıdır və oradan gələn gəlir tam şəkildə Azərbaycan Dövlət Neft Fonduna toplanır. Neft Fondunun proqnozu isə dövlət büdcəsində olduğu kimi, 45 dollardır. Bu baxımdan cari ildə Neft Fonduna gələn gəlir proqnoz göstəricilərini xeyli üstələyir. Digər ixrac mənbəyi Bakı-Novorossiysk boru kəməri ilə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin və qurular neft hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərin ixraca yönəldikləri-

dir. Oradan gələn gəlirlər hasilatın pay bölgüsü sazişləri çərçivəsində bölünür. Bu şirkətlərin də öz mənfəətləri olur, həmçinin müqavilə çərçivəsində ARDNŞ-ə ödəmələr edilir. Dövlət Neft Şirkəti özünün həmin layihələrdəki payı çərçiv-

vəsində ixrac həyata keçirir və gəlir götürür. Həmin vəsait isə Dövlət Neft Fonduna deyil, məhz ARDNŞ-in gəliri kimi öz büdcəsinə daxil olur".

Iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov da mövzu ilə bağlı verdiyi açıqlamada neftin ba-

halaşmasından gələn əlavə gəlirlərdən danışdı: "Neftin qiymətinin artması Azərbaycana daxil olan valyutanın həcmində artmasına gətirib çıxarır. Ölkə ixracatının 85 faizinin neft və neft məhsullarından ibarət olduğunu nəzərə alsaq, qiymət artımları ölkəmiz üçün çox əhəmiyyətlidir. Bizim hesablamalarımıza görə, büdcədə neft 45 dollardan götürüldüyündən, bu məhsulun dünyada bazarında orta illik qiyməti 50 dollar olduqda Azərbaycanın illik əlavə gəliri 1 milyard 140 milyon dollardır. 55 dollar olduqda əlavə gəlir 2 milyard 180 milyon dollardır, 60 dollar olarsa 3 milyard 420 milyon dollardır. 65 dollar olarsa, əlavə gəlir 4 milyard 560 milyon dollardır. Neftin 70 dollarlıq orta illik qiymətində isə 5, 7 milyard dollarlıq əlavə gəlirdən söhbət gedir. 75 dollar olduqda isə əlavə gəlir 6 milyard dollardan çoxdur. Təbii ki, burada söhbət birbaşa gəlirdən gedir, mənfəətdən getmir. Buna neftin çıxarılması və nəqli ilə bağlı xərclər də daxildir. Həmin xərcləri çıxıqda mənfəət nisbətən kiçik olur. Biz Dövlət Neft Fondu üzrə daxilolmaları nəzərə alsaq, bizim qiymətləndirmələrimizə görə, neftin orta illik qiyməti 75 dollar olarsa, bu, Azərbaycana illik 5 milyard 139 milyon manat əlavə mənfəət gətirəcək. Bunun 75 milyon manatı büdcə üçündür, 4 milyard 764 milyon manatı isə DNF-nindir".

Ekspert onu da vurğuladı ki, neftin yenidən bahalaşma-

sı Azərbaycan üçün ikinci bir şansıdır və ondan qeyri-neft sektorunun inkişafı, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi üçün istifadə etmək lazımdır: "Neftin bahalaşması fonunda iqtisadiyyatın diversifikasiyası ilə bağlı islahatların genişləndirilməsi çox vacibdir. Vəsaitlərin səmərəli xərclənməsinə, eyni zamanda birbaşa iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə ünvanlanan xərcləmələrin həyata keçirilməsinə ehtiyac var. Neftin qiyməti hazırda büdcədə nəzərdə tutulduğundan daha çoxdur. Büdcəyə dəyişikliklər edilməyi halda, biz əlavə vəsaitin daha çox investisiya layihələrinə ayrılmasının tərəfdarıyıq. Praktiki olaraq, ayrılan vəsaitin birbaşa kiçik və orta biznesin maliyyələşdirilməsinə ayrılması daha məqsədə uyğun olardı. Neftin bahalaşması və ölkə gəlirlərinin artması fonunda əsas hədəf məhz bu olmalıdır. Bununla da sahibkarlar öz fəaliyyətlərinin genişləndirilməsinə nail ola bilərlər. Bu da iqtisadiyyatın diversifikasiyası ilə bağlı islahatların genişləndirilməsinə xidmət edir. İslahatlar prosesində investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması əsas şərtidir. Bütün bunlar son nəticədə yerli istehsalın daha çox artmasına səbəb olacaq ki, həm qeyri-neft ixracatının artırılmasına da imkan verəcək. Biz islahatların davam etdirilməsi ilə bağlı konkret təkliflərimizi hökumətə təqdim etmişik".

□ Nərgiz LİFTİYEVA,
"Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 102 (6991) 11 may 2018

Kor şirə olan münasibət etiraz doğurdu

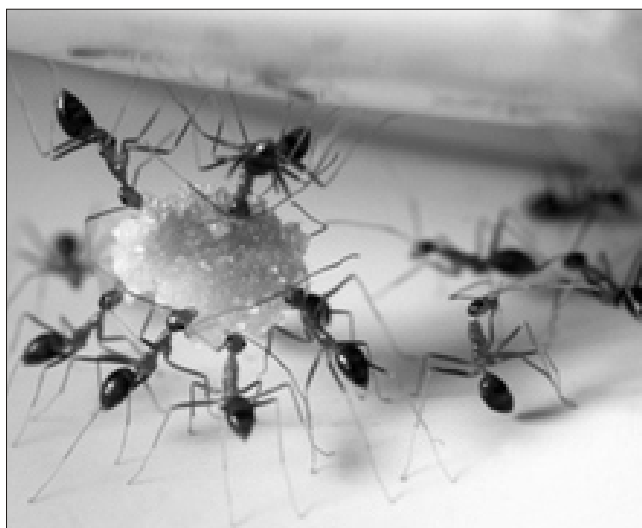
Ziyarətçilər Filipində yerləşən zooparkda Lika ləqəbli şirə qarşı amansız münasibətə görə şikayət ediblər. "Daily Mail" qəzetinin xəbərinə görə, kor heyvanı ona uyğun olmayan şəraitdə saxlayırlar. Heyvanın ağlamalı durumuna Masasın şəhərindəki zoobagə gələn turistlərdən biri diqqət çəkib. Onun sözlərinə görə, kor şirə sözügedən vəziyyətdə saxlamaq və ölümə tərk etmək genetik özbaşnalıqdır. 5 yaşlı Lika eni 1 metr olan çirkli volyerdə saxlayırlar.

"Mən personaldan soruşdum ki, onu niyə belə saxlayırlar. Onlarsa bunu belə izah etdilər ki, həmin şir genetik anlaşılmazlıqdır. O, atılmış və olduqca kədərli görünürdü", - bunu da adının açılmasını istəməyən qadın deyib. Zoopark əməkdaşları eyni zamanda izah ediblər ki, şərtlərin yaxşılaşması üçün hər hansı maddi vəsait yoxdur. Amma turist qadın bu arqumentləri yətləri hesab etməyib.

Zoopark təmsilçisi qeyd edib ki, Lika sağlamdır və normal qidalanır. Eyni zamanda qeyd edib ki, zooparkdakı bütün heyvanların problemlərini veterinar nəzərdən keçirir. Yanvar ayında İsveç zooparkının nümayəndələri xəbər veriblər ki, son 6 il ərzində 9 sağlam şir balasını iynə ilə yatızdıraraq öldürüblər. Buna səbəb zooparkın onları saxlaya bilməməsidir. Bu isə kəskin tənqide səbəb olub.

Həşəratyemə yarışında qalib olan kimi öldü

Floridanın Dirfild Biç şəhərində böçək yemək üzrə iyrenc bir yarış keçirilib. Yarışın qalibi, 32 yaşlı yerli sakin Edvard Arçbold ən çox həşərat yediyinə görə qalib seçilib. Amma yarışın nəticələri elan ediləndən qısa müddət sonra E.Arçboldun vəziyyəti pisləşib və o, dərhal küçəyə çıxıb. Mağazanın yanında huşunu itirən "böçəkuyən" xəstəxanaya çatdırılsa da, onu xilas etmək mümkün olmayıb. Həkimlərin ilkin rəyinə görə, Arçbold onlarla qurd və tarakan yeyib. Amma digər yarış iştirakçılarının səhəhdində hər hansı neqativ hal nümayiş olunmayıb. Ekspertiza 32 yaşlı gəncin ölüm səbəblərini araşdıracaq. Ma-

raqlıdır ki, həşəratyemə yarışının qalibinə mükafat olaraq canlı piton verilməsi nə-

zərdə tutulmuşdu. İndi bu əcaib mükafatın kimə verilməsi bilinmir.

Xərçəngə Wi-Fi də səbəb olur

"Forbes" jurnalı internet və cib telefonları ilə bağlı yeni bir araşdırma yayımlayıb. Araşdırmaya görə, xərçəngə səbəb olan 250 maddə arasında televizor, radio, mikrodalğalı soba, cib telefonu və kablosuz internet(Wi-Fi) yer alır. Alimlər məsləhət görür ki, uşaqları mümkün qədər bu dalğalardan qorumaq lazımdır. Elektromaqnit dalğalara uzun müddət məruz qalan insanlarda xərçəng riski artır, başqa xəstəliklər yaranır. İnsanların məruz qaldığı elektromaqnit dalğaların xərçəngə keçmə dövrü isə 30 il və daha çox hesablanır. "Wi-Fi bizi yavaş yavaş öldürür"ümlü" başlıqlı məqalə yazan alim Mark Gibbins fikrincə, 50-100 il sonra dönüb geriye baxanda cib telefonu və kablosuz internetin insanlıq tarixinin ən böyük sağlıq krizinə səbəb olmasına təəccüblənə bilərik. Riskin ən yüksək olduğu dönmə isə körpənin hələ ana bətnində olduğu dönmədir. Hamilələrin evində Wi-Fi olmamalı, cib telefonu isə onlardan uzaqda olmalıdır.

21 yaşlı oğlan hər gün bir Disney qəhrəmanı olur

Amerikanın Kaliforniya ştatında yaşayan 21 yaşlı Riçard Şefer özünü Disney multfilmindəki bütün şahzadə modellərinə bənzətməyə çalışıb. Bu barədə "Daily Mail" yazıb. Qəzetin yazdığına görə, R.Şeferin 40 kostyumu, 30 pariki var və onların köməyi ilə özünü sevimli personajlara bənzədir. Gənc oğlan hər bir obrazın ərəsəyə gəlməsinə iki sata yaxın vaxt sərf edir. Nəşrin yazdığına görə, kişi uşaqlığından bəri Disney multfilmləri ilə bağlı hər şeyi sevib. İndi isə o, həmin qəhrəmanlara bənzəmək üçün fərqli qiyafələrdən və makiyajlardan istifadə edir. Yaratdığı "qəhrəman"ların hər birini Şefer öz facebook səhifəsində paylaşır.

QOÇ - İşləriniz həddindən ziyadə çox olduğundan yorulacaqsınız. Buna baxmayaraq, proseslərin sürətli inkişafında özünüzü itirməməlisiniz. İlk öncə nədən başlamağı konkretləşdirin. Kənar təsirlərdən yayın.

BUĞA - Ətraf mühit sizi lazımı qədər qane etmədiyindən rahatlığınızı təmin edə bilmirsiniz. Müəyyən məkan dəyişikliyinə həvəs göstərməklə bu sıxıntılara son qoya bilərsiniz. Səfərə çıxmaq daha münasibdir.

ƏKİZLƏR - Fəaliyyətə ara verin. Ötən günlərdə dincəlməyə vaxtınız olmadığı üçün bu təqvimdən yararlanın. Hətta uzaq yola çıxmaq, qonaq getmək də uğurludur. Pul xərcləməkdən qorxmayın.

XƏRÇƏNG - Böyük dəyişikliklər astanasındasınız. Nəyi nədən başlamağı özünü təyin etməlisiniz. Əgər seçimdən yaxşı istifadə etsəniz, ayın sonuna qədər günləriniz xoş keçəcək. Tərəf-müqabilinizə sayqı göstərin.

ŞİR - Ulduzların düzümü aldanma ehtimalınızın mümkünliyündən xəbər verir. Odur ki, aldığınız hər təkliflə razılaşmayın. Nahardan sonra problemlərinizin həllində şanslar yaranaçaq.

QIZ - Pulsuzluğa görə sıxıntı çəkməyin. Çünki proqnozlarınızı tərtib etdiyimiz bütün mənbələr maliyyə durumunuzun yaxşılaşacağını göstərir. Bu səbəbdən digər işləri təxirə salmaq da olar.

TƏRƏZİ - Fəaliyyətlə bağlı müəyyən narahatçılıqla üzləşəcəyiniz gözlənilir. Bu səbəbdən də fiziki və zehni işləri təxirə salmalısınız. Ulduzlar saat 14-16 arası sizə qarşı təxribat gözlənildiyini bildirir.

ƏQRƏB - İstirahətinizi təmin etmək üçün bütün mümkün variantlardan istifadə edin. Onsuz da fəaliyyətinizdə hansısa uğur mümkün olmayacaq. Bu gün şəxsi büdcənizə mümkün qədər qənaət etməlisiniz.

OXATAN - Neçə gündür astroloji göstəricilər işlərinizin heç də rəvan getmədiyini bildirir. Xüsusən də yersiz mübahisələrə tez-tez cəlb olunursunuz. Bu, sizə yaraşmır, özünü ələ alıb reallığa uyğun davranın.

OĞLAQ - Saat 14-ə qədər qarşılıqlı münasibətlərdə bəzi gərginliklərlə baş-başa qalacaqsınız. Qeyd olunan müddətdə təmkin göstərsəniz, sonrakı saatları rahat şəkildə başa vuraçaqsınız. Riskdən uzaq olun.

SUTÖKƏN - Qida rejiminizə xüsusi diqqət ayırın. İş günü olduğundan Göy qübbəsi bu təqvimdə uzaq ünvanlara qonaq getməyinizə izn vermir. Amma nahardan sonra müqəddəs yerləri ziyarət etmək olar.

BALIQLAR - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə maraqlı adamlarla görüşləriniz istisna olunmaqla, digər işlərinizdə ələ bir yenilik gözlənilir. Aldığınız təkliflərə tələsik razılıq verməyin, qarşı tərəfdən vaxt istəyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Qadın onu təhqir etdi deyə... 114.5 kilo arıqladı

Şişmanlıqdan əziyyət çəkən 31 yaşndakı Mayk Vaudbinin qəribə arıqlama hekayəsi var. Bir gün barda rast gəldiyi bir qadın onu "köklüünüz mənə və dostlarımı narahat edir" deyərək bardan qovub. Mayk o vaxtlar 210 kilo ağırlığında idi. Bu hadisədən sonra Mayk 7 il boyunca həkim ziyarətləri xaricində evdən heç bayıra çıxmıdı. Get-gedə daha çox həyatdan küsdüyü bu 7 ilin sonunda isə bir gün spirtli içki ilə dərmanları qarışdıraraq intihara cəhd etdi. Ölümdən dönməyən Mayk həyatında köklü dəyişiklik etməyə qərar verdi və dietə ilə birlikdə sistemli idmana da başladı. 18 ay içində düz 114.5 kilo verən Mayk artıq "Mr Muscles" adıyla tanınan bir idman müəllimidir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABİROĞLU

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.